

ίνε το παιδί

Υπάρχει άραγε άνθρωπος που δεν έχει χαραγμένη ανεξίτηλα στη μνήμη του μια πράξη σωματικής βίας που είχε υποστεί σαν παιδί; Μια σφαλιάρα, ένα σπρώξιμο, μια κλωτσιά ή ένα γερό ξυλοφόρτωμα; Αν το σκεφτείς λίγο, το πιο πιθανό είναι να ανακαλέσεις τέτοιες στιγμές και, μαζί μ' αυτές, κι όλη τη συναισθηματική μνήμη που τις συνοδεύει... Τον πόνο, τη ντροπή, το φόβο, τον εξευτελισμό...

Όλα αυτά τα θυμήθηκα με αφορμή το συγκλονιστικό κείμενο της φίλης του ιστολογίου Signora Alba, που σας καλώ να διαβάσετε και να σχολιάσετε κι εσείς:

Σκηνή πρώτη:

Πήγα τις προάλλες για μάθημα στ' αγόρια μου. Δυο γλυκύτατα αγόρια που τώρα μπαίνουν στην εφηβεία, έχουν πολλές απορίες για τη ζωή («Κυρία, όταν

μεγαλώσουμε, θα μπορούμε να οδηγάμε αμάξι στην έρημο;»), τη μόδα («Κυρία, γιατί φοράτε τόσο περίεργα σκουλαρίκια;»), τη ζωή μου («Κυρία, εσείς στο σπίτι σας έχετε κουνέλια σαν κι εμάς;») και τα κορίτσια («Κυρία, όταν ακουμπάς ένα κορίτσι, δεν μένει έγκυος, ε;») και όρεξη για ό,τι τους αρέσει («Κυρία, τις προάλλες έκοψα όλο το γκαζόν μόνος μου!!!»). Μου φτιάχνουν χάρτινα λουλούδια, όταν τους βάζω εργασίες κατασκευών, τις φτιάχνουν με τόσο μεράκι και το στόμα τους πάει ροδάνι! Κι όμως, βαθιά στα μάτια τους, βλέπεις μια θλίψη περίεργη η οποία χάνεται τη στιγμή που θα ακούσουν ένα τεράστιο «Μπράβο! Τα καταφέρατε!» και θα αστράψουν από χαρά.

Εκείνη την ημέρα, λοιπόν, δεν ξέρω πώς έτυχε αλλά είχαμε αφήσει την πόρτα ανοιχτή και κάναμε μάθημα.

Ξαφνικά, ακούω φωνές και ύστερα Φσατ! Φσατ!

Μου σηκώθηκε η τρίχα! Με διαπέρασε ένας ηλεκτρισμός και ένας καταιγισμός αναμνήσεων που θέλω ν' αποδιώξω.

Τ' αγόρια κατάλαβαν την αναστάτωσή μου και μου είπαν: «Ε, κυρία, πώς κάνετε έτσι; Λίγο ξύλο είναι».

Το σαγόνι στο πάτωμα... ΕΕΕΕ;;;;;; Τι άκουσα πάλι!!!!!!;;;;;;

Δικαιολογήθηκα «Εεεε, να, δεν είμαι υπέρ της βίας....» ενώ το συννεφάκι, σαν αυτό στα καρτούν που καταγράφει τις σκέψεις έλεγε «ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΕΣ!!!!!!»

Σκηνή δεύτερη:

Βρέθηκα σ' ένα φιλικό σπίτι. Η μητέρα, από τις συζητήσεις που έχουμε κάνει κατά καιρούς, είναι σαφώς ενάντια στην σωματική τιμωρία. Είχα καιρό να τους επισκεφτώ και ξαφνικά, η μικρή μπουμπού της δημιουργεί επεισόδιο. Σύρραξη... ακούω τη μικρή να λέει «Θέλω ξύλο!» «Θέλεις ξύλο;;;» της λέει η μητέρα. «Πάρε!!!!» Και της ρίχνει τρεις αμνημόνευτες ξυλιές στον κώλο...

Τι έγινε, ρε παιδιά; Τι επεισόδια έχασα;

Σκηνή τρίτη:

Κομμωτήριο. Κάθε καρδιάς καρύδι εκεί μέσα. Οι μεγάλοι μιλάνε, οι μικροί ενοχλούν και διακόπτουν. «Μιλάω, σου είπα. Έχω δουλειά τώρα. Μην μ' ενοχλείς». Η μικρή ξαναενοχλεί για να μας δείξει τη ζωγραφιά της όλο χαρά «Μιλάω, ΣΟΥ ΕΙΠΑ!!! Τι δεν κατάλαβες; Ηλίθιο είσαι;» Ξαναμαζεύεται η μικρή. Έρχεται να μας δείξει και τα γράμματα που έφτιαξε κι εκείνη τη στιγμή τρώει ένα βασιλικό χαστούκι, η μαμά της αρπάζει το αυτί τραβώντας το με μανία και ακούω: «Μα, καλά, δεν καταλαβαίνεις τίποτα πια; Τόσο ηλίθια είσαι;;; Κάτσε εκεί και ζωγράφισε χωρίς να μας ενοχλείς!!!!»

Σκηνή τέταρτη:

Σε άλλο σπίτι μαθητή. Δύο μικρά ζωντόβολα τρέχουν και παίζουν. Ξαφνικά ο μεγάλος αδερφός (πεντάχρονος) αρχίζει και κοπανάει το κεφάλι της αδερφής του (τετράχρονη) στην πόρτα. Τσιρίδες, φωνές! Ακούω τη μαμά να λέει «Μην χτυπάς την αδερφή σου, δεν είναι σωστό». Ο μικρός (Ταλιμπάν τον λέω) συνεχίζει. Σκασίλα του για τις νουθεσίες της μαμάς. Δεύτερη προειδοποίηση «Σου είπα δεν κάνει να χτυπάς την αδερφή σου!!!!». Ξανά μανά σκασίλα του. Τρίτη προειδοποίηση μαζί με σωματική «επαφή»... τον αρπάζει από το χέρι τον σέρνει πιο πίσω και του δίνει «ένα χεράκι ξύλο» λέγοντας παράλληλα «Δεν κάνει να χτυπάς την αδερφή σου!!».

Σκέφτομαι (αχ αυτό το συννεφάκι)... Αυτό το παιδί τι κατάλαβε; Ότι ναι μεν δεν είναι σωστό να χτυπάμε τους άλλους, αλλά είναι σωστό για τους άλλους να με χτυπάνε. Δεν νομίζω ότι μπορεί να διαχειριστεί αυτό το παράδοξο ένα πεντάχρονο μυαλό...

Σε καμία από αυτές τις περιπτώσεις, δεν μίλησα. Αν έκανα κουβέντα εκείνη την ώρα, πάνω στο θυμό του γονιού, δεν θα κατάφερνα τίποτα. Θα μου λέγανε «Δουλειά σου εσύ! Δεν σε αφορά το θέμα!»

Κι όμως, τελικά, με αφορά. Γιατί εγώ αύριο, θα χρειαστεί να επικοινωνήσω με αυτά τα παιδιά, με αυτούς τους ενήλικες.

Απαντήστε σε αυτή την ερώτηση:

Είναι σωστό να χτυπάμε τους ανθρώπους;

Όχι, θα μου πείτε.

Μα, τα παιδιά, είναι κι αυτά άνθρωποι.

ΟΥΠΣ, δεν το σκεφτήκατε ποτέ αυτό, ε;

Πιστεύω ακράδαντα τα εξής:

Τα παιδιά αναπτύσσουν στο έπακρο τον εαυτό τους και τις δεξιότητές τους αφού αναγνωρίζονται ως άτομα που έχουν δικαιώματα, υποχρεώσεις και τα βλέπουμε ως μικρούς ενήλικες που μπορούν να κάνουν πολλά πράγματα χωρίς να τα ακρωτηριάζουμε.

Η βία γεννάει βία. Το παιδί μαθαίνει πως είναι σωστό να χτυπάς τον άλλο και είναι πιο πιθανό να το μεταφέρει αυτό στο σχολείο ή αργότερα στην ενήλικη ζωή του.

Η τιμωρία γεννάει κι άλλη τιμωρία. Αν το χτυπήσεις μία φορά στον πισινό του, αργότερα αυτό δεν θα σου είναι αρκετό γιατί θα το έχει συνηθίσει και η βία θα κλιμακωθεί. Το παιδί θα τραυματιστεί σωματικά και ψυχικά και το επιθυμητό αποτέλεσμα δεν θα έρθει ποτέ. Ναι, βραχυπρόθεσμα θα σωπάσει, αλλά εις βάθος χρόνου όχι.

Λέτε «όπου δεν πέπτει λόγος, πέπτει ράβδος», μα δεν είναι η ράβδος της τιμωρίας, αλλά η **ράβδος του ποιμένα που οδηγεί** τα πρόβατά του ασφαλή στο μαντρί. Για τους Χριστιανούς, που θεωρούν ότι η βία είναι αποδεκτή από τον Θεό, σας λέω πως δεν είναι. Έχουν απλά ερμηνεύσει τα εδάφια για να δικαιολογήσουν τ' αδικαιολόγητα.

Λέτε «και πού το κακό να χτυπάς ένα παιδί; Κι εμάς μας χτύπησαν και δεν πάθαμε και τίποτα». Λέω «και πού **το καλό** να χτυπάς ένα παιδί; Κι εμένα με χτύπησαν αλλά έπαθα πολλά, και μάλλον αυτά που πάθατε εσείς δεν θέλετε να τα δείτε».

Η βία καταργεί την αξία του παιδιού ως άνθρωπο και ως άτομο. Το παιδί νιώθει αβοήθητο, άχρηστο, «κακό» και η αυτοπεποίθησή του καταρρακώνεται.

Το παιδί μπορεί να λάβει εκατό αγκαλιές και ένα χτύπημα (όποιας μορφής κι

αν είναι αυτό) **και πάντα θα θυμάται το χτύπημα και όχι τις αγκαλιές.** Η βία πληγώνει τον συναισθηματικό κόσμο του παιδιού.

Η βία καταργεί την αξία του γονέα. Ο γονέας, ως μορφή εξουσίας, πρέπει να εμπνέει σεβασμό και εμπιστοσύνη, όχι φόβο. Ναι, χτύπα το παιδί. Θα κερδίσεις τη μάχη, μα θα χάσεις τον πόλεμο.

Η σωματική τιμωρία καλλιεργεί τον θυμό. Θυμωμένος γονιός, θυμωμένο παιδί, ρήξη στη σχέση και έλλειψη επικοινωνίας.

Η σωματική τιμωρία δεν βελτιώνει τη συμπεριφορά του παιδιού. Το βλέπω γύρω μου και δεν μπορώ να καταλάβω γιατί αυτοί οι γονείς δεν αλλάζουν τακτική. Δεν διερωτώνται πως κάτι δεν γίνεται σωστά; Δεν θέλουν να καταλάβουν; Σίγουρα η συζήτηση και η επικοινωνία με το παιδί, η πειθαρχία μέσω της λεκτικής οδού είναι πιο δύσκολη. Ενέχει μεγαλύτερη υπομονή από την πλευρά του γονέα και όπως πολλοί γονείς πλέον είναι κουρασμένοι και καταβεβλημένοι από την καθημερινότητα, επιλέγουν τον εύκολο δρόμο της φυσικής τιμωρίας.

Τέλος, όπως έχουν δείξει και έρευνες που έχουν γίνει κατά καιρούς (κι εγώ είμαι μία από τα θύματα βίας), τα παιδιά που έχουν υποστεί βία (οποιασδήποτε μορφής) τείνουν να γίνονται αντικοινωνικά, να έχουν προβλήματα επικοινωνίας με τους ανθρώπους, να γίνονται καταθλιπτικά και ενίοτε πιο επιθετικά από άλλα παιδιά που μεγαλώσανε σε περιβάλλοντα με περισσή αγάπη και κατανόηση.

Υπάρχουν τόσα βιβλία που δίνουν εναλλακτικές πειθαρχίας για τα παιδιά. Ανοίξτε τα.

Μάθετε να κάνετε υπομονή. Τις περισσότερες φορές το παιδί θέλει απλά να ξεσπάσει λίγο γιατί δεν μπορεί να διαχειριστεί τα άσχημα συναισθήματά του. Ο μέγας καλλιτέχνης Ροντέν έχει πει «Η υπομονή είναι μορφή δράσης».

Η αγάπη στα παιδιά έχει χίλιους τρόπους έκφρασης. Το «σε χτυπάω γιατί σ' αγαπάω και πρέπει να μάθεις» δεν είναι ένας από αυτούς.

Το παιδί βλέπει εσάς ως πρότυπο. Κι αυτό θα ακολουθήσει στην υπόλοιπη ζωή του. Κοιτάξτε τον εαυτό σας και πείτε μου πόσα χούγια έχετε πάρει από τους γονείς σας.

Κόψτε την αλυσίδα της βίας. Ο μικρός ανθρωπάκος που σας κοιτάει με απελπισία την ώρα που του ρίχνετε με τόσο μένος το χαστούκι για να διώξετε τον δικό σας θυμό, θα θυμάται για πάντα αυτά τα χτυπήματα γιατί οι πράξεις μετράνε και όχι τα λόγια. Τα έχετε δει ποτέ αυτά τα ματάκια; «Δεν μ' αγαπάς, δεν με θέλεις, εγώ όμως σ' αγαπώ και θα κάνω αυτό που μου λες γιατί θέλω να μ' αγαπάς».

«Θέλω να μ' αγαπάς».... Τα παιδιά θέλουν την αποδοχή μας, την αγάπη μας και το σεβασμό μας. Η βία τα καταργεί όλα αυτά και φέρνει κενό και πικρία... «γιατί με χτυπούσες όταν ήμουν μικρός; Τόσο άσχημα πράγματα έκανα; Λίγες αταξίες δεν είναι μέσα στη ζωή; Έπρεπε να με χτυπήσεις με τη ζώνη σου για να καταλάβω ότι

δεν έπρεπε να ανοίξω την πόρτα του αυτοκινήτου χωρίς να κοιτάξω το δρόμο;»
Σ' ευχαριστούμε πολύ *Signora Alba* γι' αυτή τη συναισθηματική "σπρωξιά" που μας
έδωσες με το κείμενό σου!

Πηγές:[newagemama](http://newagemama.com) – hamomilaki.blogspot.gr